

מסורת הש"ס

(א) [זכמים סה.ג.] (ב) זכמים
לת. מנחות פג. א (ג) יומא
ג. ד (ד) י"ה"ה ג. ו (ה) יומא
(ו) [ומא ג.] זכמים כד:
לת. מנחות י"ג. ו. דף פג.
(ז) [ויקרא ה. ו.] (ח) [ויקרא
א. ח.] (ט) [ויקרא י. ג.] (י)
[ויקרא י. ג.] (יא) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (יב) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (יג) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (יד) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (טו) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (טז) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (יז) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (יח) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (יט) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (כ) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (כא) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (כב) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (כג) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (כד) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (כה) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (כו) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (כז) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (כח) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (כט) [ויקרא י. ג.]
[ויקרא י. ג.] (ל) [ויקרא י. ג.]

תורה אור השלם

1. והקריב אהרן את פר
החטאת אשר לו וכפר
בעדו ובעד ביתו:
ויקרא טו ו
2. אשר צדה ית את משה
בהר סיני ביום צאתו את
בני ישראל לקהרית את
קריבניהם לזן במדבר
סיני: ויקרא לו ו

הנהגות הב"ח

(א) ת"ח (ב) (ג) (ד) (ה)
ואלו וכו' וי"ל למשפט
להו דממני: (ג) ב"ח
דמוקריהו הוה נפקא:
(א) ב"ח דללאה לא
הוה סבר כדכ"ח דמורק
פלוגתיהו קודם הוה
אבל לפי ר"מ כ"ח כ"ח
ופלוגי קודם הוה נמקח:
(ד) ב"ח וזכ"ח רבנן
דראי דפליגי: (ה) ת"ח
ד"ה וזכ"ח וכו' משני
התרווייהו כ"ח נכסא
ואי בעית אימא כ"ח
הכל וגללה:

מוסף רש"י

כדי נסבה. שלם לזכ"ח
(טו) (ט) מילי דלא
אזכרינן לממניה ומיניה
כמדי (דמורק ה.) מדריבה
בר הנה נפקא.
וקס"ו לו אכזב או כוונה
ואין לך בכל אלו שלם לאמר
סכן בהקרבנות (בבב"ם פח.)

רבינו גרשום

ות"ק וכו' מאחר דנפקא
לן מומלק והקטיר. כלומר
מאחר דנפקא לן הבלה
בעולת העוף המומלק
והקטיר מה הקטרה הראש
בעצמו והגוף בעצמו
אף מליקה וכו' כלומר
והקטיר למה לי השתא
דכתב והקטירו שדינו
מובדל מחטאת העוף
דרוש ביה נמי הא ש
הקטרה הראש בעצמו
והגוף בעצמו אף מליקה
כו': ידו הימנית בתורה
בר בר תנה נפקא. כלומר
ובחטאת בהמה כתיב בה
כהונה: ואידך כהונה בעיא
אכזב. כלומר אפי"ג דכתיב
הקטיר מה הקטרה הראש
בעצמו לא נימא די ימנית
עד דכתב אצבע אבל
אי כתב אצבע אפי"ג
דלא כתב כהונה משמע
די ימנית והכא בחטאת
בהמה כהונה איכא אצבע
ליכא: דלא לישתמיט
קרא וליכתוב מן [בין]
התורים או מן (בני היונה
וכו' כמה פעמים בתורה
[כתיב] מן התורים או מן
בני היונה לא לישתמיט
קרא פעם א' וליכתוב
מן בני התורים או מן
היונה. אלא מדכתב מן
התורים או מן בני היונה

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

כב.

עין משפט נר מצוה

קנט א מ"י פ"ה מהל'
עבודת: יו"כ
הלי"ג
קב ב ג מ"י פ"ג מהל'
אסורי מצות הלכה
ב:

שיטה מקובצת

א] דמיניה נפקא
לן למליקה עולת
העוף דמצוה למעלה:
ב] ומהשתא דריש ביה נמי
מומלק והקטיר דלגמרי
אחש מליקה להקטרה
בין לעיני: ג] פסולין
בזה וכו' כדמפרש
בבב"ם: ד] וכשמבדיל כ"ש
שמתמצה כל הדרם וישעת
לן למליקה עולת קרא
דלא יבדיל כלל אבל
אשעת מצוי בעי למימרא
קרא: ט] לא אתא קרא
דמוקריהו נפקא דחילק
והקטיר מה הקטרה הראש
נפיח דחילק: פ] אבל לעיל
ער סוף ההב"ב ג"כ שלא
נמצא בס"י:

אוחז בראש ובגוף ומוה. לאחר מליקה הויה הזאה כדכתיב בחטאת
העוף גבי שמיעת קול (ויקרא ה) והוא מרס החטאת וגו': מאי קאמר.
דהא אוחז בראש ובגוף משמע שזריך לאוחז שניהן בתוך קף ידו
ולא סגי ליה לאוחז בראש או בגוף ומנא ליה הא בחטאת: כשהוא

אוחז בראש ובגוף ומוה אף כאן אוחז בראש
ובגוף ומוה מאי קאמר הכי קאמר מזה להלן
כשהוא אוחז בראש ובגוף מזה אף כאן
כשהוא אוחז בראש ובגוף מזה אי מה להלן
בסימין אחד אף כאן בסימין אחד ת"ל והקריבו
ות"ק וכו' מאחר דנפקא לן מומלק והקטיר
והקריבו למה לי אי לאו והקריבו הוה אמינא
מאי כמשפט כמשפט חטאת העוף ואי משום
ומלק והקטיר הוה אמינא (ה) מה הקטרה
בראשו של מזבח אף מליקה בראשו של
מזבח השתא דכתב רחמנא והקריבו דרוש
ביה נמי הא חטאת בהמה דאינה באה אלא
מן החולין מנלן אמר רב חסדא דאמר קרא
והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו
משלו ולא משל צבור ולא משל מעשר ביום
מביום צוותו נפקא (ז) כרי נסבה ידו הימנית
מדריבה בר בר הנה נפקא (ח) דאמר רבה בר
בר הנה אר"ש בן לקיש כל מקום שנאמר
אצבע או כהונה אינה אלא ימין ואידך כהונה
בעיא אצבע אצבע לא בעיא כהונה ותנא קמא
ורבי אלעזר בר' שמעון ממול העורף מנא להו
גמרי מליקה ממליקה: **מתני'** כשר בתורין
פסול בבני יונה כשר בבני יונה פסול בתורין
תחלת הציהוב בזה ובוה פסול: **גמ'** ת"ר
תורין גדולים כשרים קטנים פסולים
בני יונה כשרים גדולים פסולים
נמצא כשר בתורין פסול בבני יונה
כשר בבני יונה פסול בתורין תנו רבנן
תורים גדולים ולא קטנים שיכול הלא דין הוא
ומה

קשה דאפילו לרשב"א לא פליג אלא לאחר הזאה וליכא למימר דלרבנן
דמתניתין דזכמים (דף טז) מילוי חטאת העוף מעכב דרב הונא
סבר כר"א דרבי שמעון דהא מהדר הש"ס במעילה לאוקמי כל סתמא
דמתניתין כותמיה וי"ל דיעמיד מתניתין דקתני בדיל פסול קודם
הזאה ואפי' אפילו כר"א דרבי שמעון וסוגיא דזכמים דקאמר מתניתין
דלא כרשב"א אמי כרב אדא בר אבהו דקאמר במעילה דמס מילוי
חטאת העוף מעכב ואיכא רבנן (י) דפליגי עליה דרשב"א אפילו
לרב הונא דמקאמר שמעתי שמדילין משמע דפליגי רבנן עליה
וסברי דמילוי מעכב אכל סתם מתניתין דזכמים אמי כפייר כותמיה
דפירשנו: **ת"ל** והקריבו. מה שפירש בקובצ' דאפיכא ליכא
למימר דרבי ישמעאל אקרא דומלק והקטיר סמיך אין נראה דמומלק
והקטיר ליכא לאוכוחי מיניה דלא נימא אפיכא דהא איזכרינן לראשו
של מזבח אלא מסבירא בעלמא אית ליה לרבי ישמעאל דלמול עורף
אקשיהו מדע דלמ"ק רבי אלעזר לא זעו קרא למול עורף אלא ילפינן
זמה מילוי מליקה ממליקה: **ואידך** כהונה בעי אצבע. בסוף
התורה (מנחות פג.) משני ידו הימנית כדי נסבה וצפוף דס חטאת
(זכמים דף טז.) משני תרווייהו (ז) כי הכא ט"ל דלמ"ד דבר הלמד
בג"ש אינו חוזר ומלמד בהיקש ל"ל דכדי נסבה ולראש ט"ל חטאת גופיה
ילף בגויה שוה ממזרע דהיינו ימין (פ) דפ"ק דזכמים (דף יג) ובפ"ק
דמנחות (דף יד.) ואם כן היכי מלי למילף עולת העוף מחטאת
מהיקשא דמשפט: **נמצא** כשר בתורין כו'. אצרייתא דהכא
לא שייך למידק האי נמלא למעוטי מאי כדדייק לעיל (א) אממתין
דנמצא כשר בשחיטה פסול במליקה דהך צרייתא אממתין קיימא
לפרושי דתורין גדולים כשרים כו' והדר מסיים נמצא כמו שאמרה
משנתנו (ב) אכל לעיל לא ריך למתי כלל נמצא דכבר אשמועינן
רישא דשחיטה מן הלאור ומליקה מן העורף ואם שניה צוה וכוה פסול:
שיבו והלא דין הוא. זשום דוכתא ל"ג תרווייהו דשיכול
משמע דאי לאו האי קרא לא הוה אמינא הכי אכל
והלא דין הוא משמע דלאו האי קרא היה לו לומר כן: **שיבו**
קטנים מקל וחומר ואם תאמר ואלו לא כתב קרא דתורים לא הוה ידעינן
תורין כלל דכשרים לקרבן ויש לומר דהכי פירוש שיכול
אי לאו דאקיש רחמנא תורים לבני יונה דמינה ילפינן בסמוך דתורין
קטנים לא אלא היה כתוב תורים רחוק מבני יונה דהשתא היה
משמע תורים בין גדולים לבני יונה ואפילו בלא קל וחומר הוה ידעינן
אלא דניחא ליה למנקט למילף בקל וחומר אי נמי דהוה
מלי למכתב בני יונה ותורים דהשתא לא הוה מקיש תורים לבני יונה
דאיכא למימר דקאי נמי בני תורים ומכל מקום גדולים כשרים מדלא
כתוב בהדיא בני יונה וצני תורים והוה אמינא מקל וחומר דכולם כשרים
ומה

והלא דין הוא משמע דלאו האי קרא היה לו לומר כן: **שיבו**
קטנים מקל וחומר ואם תאמר ואלו לא כתב קרא דתורים לא הוה ידעינן
תורין כלל דכשרים לקרבן ויש לומר דהכי פירוש שיכול
אי לאו דאקיש רחמנא תורים לבני יונה דמינה ילפינן בסמוך דתורין
קטנים לא אלא היה כתוב תורים רחוק מבני יונה דהשתא היה
משמע תורים בין גדולים לבני יונה ואפילו בלא קל וחומר הוה ידעינן
אלא דניחא ליה למנקט למילף בקל וחומר אי נמי דהוה
מלי למכתב בני יונה ותורים דהשתא לא הוה מקיש תורים לבני יונה
דאיכא למימר דקאי נמי בני תורים ומכל מקום גדולים כשרים מדלא
כתוב בהדיא בני יונה וצני תורים והוה אמינא מקל וחומר דכולם כשרים
ומה